

SUIKER

Henna Goudzand Nahar

Renate Siepel

ILLUSTRATIES

LAND

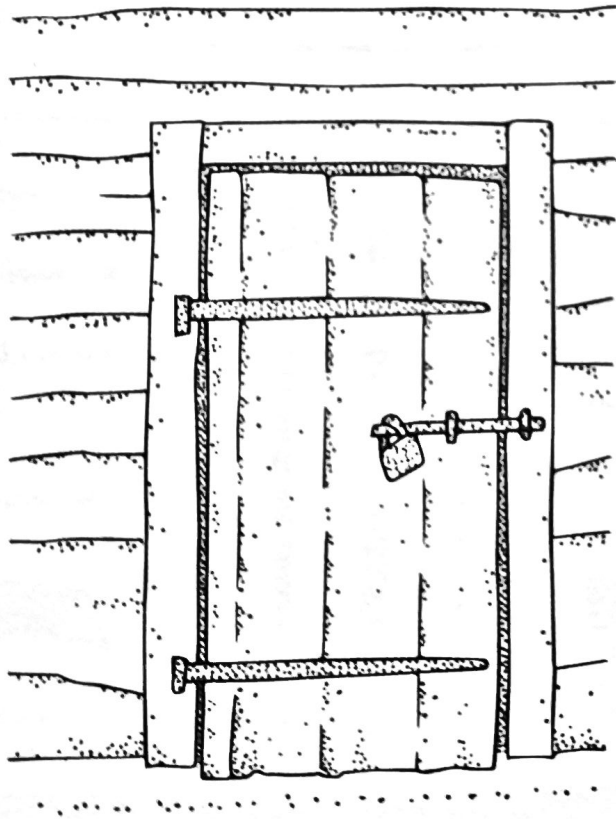
Querido

Deel 2

Een nieuw leven

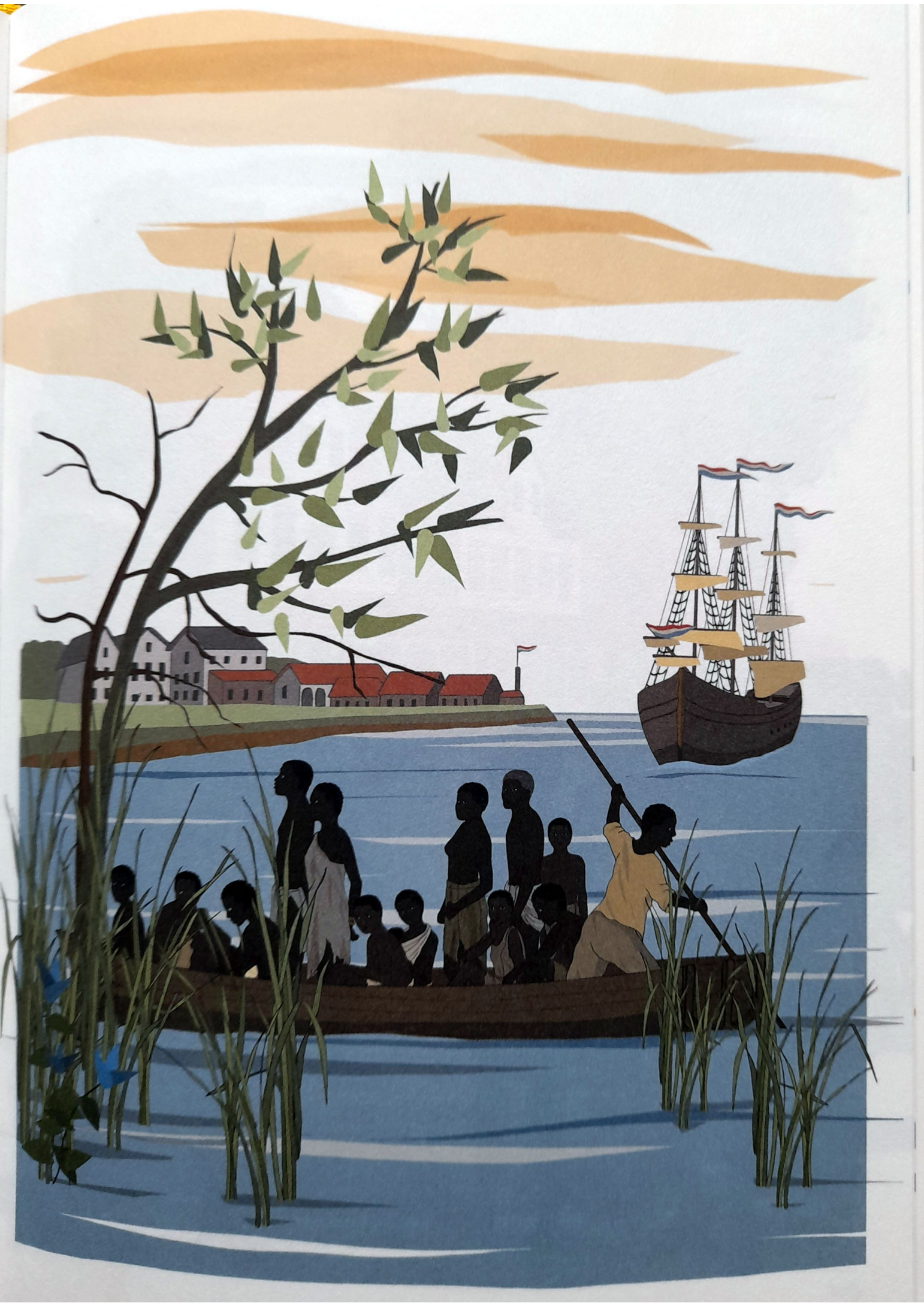
Het andere land

Het andere land

'Is dit het land waar de witte mensen ons aan het werk zullen zetten?' vroeg Esi.

'Dat denk ik wel,' antwoordde Ama.

‘Loop stevig door naar het slavendepot, de schuur die je achter je ziet staan!’ riep een man. ‘Het is geen wandeling om de hoofdstad te bekijken!’

Na een paar dagen in het slavendepot moesten ze met z'n allen naar een slavenmarkt.

'Dat meisje moet je nemen,' zei een jongen over Esi tegen zijn vader.

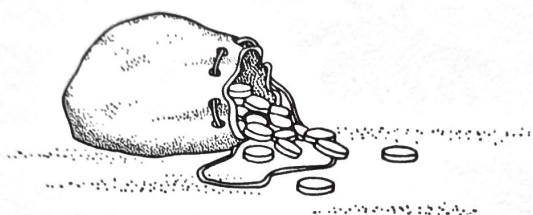

Even later zat Esi met de slavenmeester en zijn zoon in een tentboot.

‘Wij varen langs plantages, grote stukken grond voor akkerbouw,’ zei een roeier onderweg tegen Esi.

Alleen

Esi zat te slapen. Haar hoofd ging van links naar rechts. Ze droomde dat ze een jaar of vijf was. Onder de grote boom met veel gebladerte hing zij over het ene been van haar vader en Lano over het andere. Ze maakten grapjes met elkaar. Intussen zong haar moeder liedjes voor Yaa, die bij haar op schoot zat.

'Kom erbij,' riep haar vader tegen Lano's moeder en vader die langsliepen.

'Moet dat nou?' mopperde haar moeder meteen.

Even later praatten en lachten de vier ouders toch met elkaar. Esi vond het jammer toen Lano's ouders opstonden om weer aan het werk te gaan.

'Zag je hoe gezellig het was om met z'n allen samen te zijn?' zei haar vader.

Esi's moeder mopperde wat onverstaanbaars.

'Je vindt het erg moeilijk om iets toe te geven, Nya,' zei Esi's vader. Hij had daarbij een diepe frons in zijn voorhoofd.

Esi schrok wakker van een harde stem. Verdwaasd keek ze om zich heen. Waar was ze? Wie waren de vreemde mensen met wie ze op deze boot zat?

Een paar tellen later wist ze het weer. Ze was verkocht aan de man en zijn zoon die voor haar in de boot zaten. Ze voelde tranen opkomen. Het volgende moment herinnerde ze zich haar droom weer en dan vooral de opmerking van haar vader tegen haar moeder.

Je vindt het erg moeilijk om iets toe te geven, Nya.

Deze zin had haar vader ook weleens tegen haar uitgesproken. Esi dacht aan Lano. Hij had haar op het slavenchip zelf moeten vragen of ze er nog in geloofde dat zij en Yaa door zijn ouders waren geroofd. Ze was er niet over begonnen, ook niet toen ze zeker wist dat ze zich vergist had.

Ze voelde haar wangen gloeien. Gelukkig: een man, die zich basya noemde, stond op om iets te zeggen.

'Plantage Bethlehem,' riep hij.

De boot meerde aan bij een steiger.

'Basya en bomba,' mompelde Esi.

Op het schip heette de opzichter bomba, in dit land werd hij blijkbaar basya genoemd. Bomba Kofi was onaardig geweest. Deze man leek niet anders.

Esi trok haar jurk los van haar lijf. Het zweet liep in stralen langs haar hoofd, armen en benen. Alsof er steeds een natte deken om je heen werd gelegd, zo warm en vochtig was het in dit land waar het slavenchip had aangemeerd. Je kon je er beter niet aan storen, anders had je nergens anders tijd voor.

De rare zoete geur die Esi al onderweg naar deze plantage had geroken, viel haar hier weer op. Ze zou willen weten waar die vandaan kwam. Maar de roeiers waren druk bezig de boot aan te leggen. De slavenmeester en zijn zoon spraken met elkaar en deden alsof zij niet bestond.

Op een meter of vijftig van de rivier stond een groot wit huis met groene ramen en deuren. De houten woning op palen was twee verdiepingen hoog en had een puntdak dat bedekt was met leien.

Esi stond op om het huis beter te kunnen bekijken. Nog voor ze haar rug kon strekken, duwde de basya haar terug. Ze viel opzij en kwam bijna met haar hoofd tegen de rand van de boot aan.

'Ben je belazerd om als eerste op te staan!' schreeuwde de

basya tegen haar. 'Meester Cohen en zijn zoon gaan altijd voor! Slaven moeten wachten! Onthoud dat voor eens en voor altijd!' 'En ben jij belazerd om haar op die manier te laten vallen?' riep de slavenmeester tegen de basya. 'Weet jij wel wat ze mij gekost heeft?'

Esi voelde tranen opkomen, meer van woede dan van pijn. Ze keek van de slavenmeester naar de basya. Het liefst besprong ze de zwarte man en sloeg hem waar ze hem maar raken kon. Hij was niet anders dan bomba Kofi. Ook hij hielp een witte man om Afrikanen de baas te zijn.

Esi moest als vanzelf denken aan wat Ama tegen haar gezegd had toen ze naar de slavenmarkt liepen.

Overal zul je mensen vinden als bomba Kofi, mensen die alleen maar aan zichzelf denken. Mensen die iedereen verraden, als zij het maar goed hebben. Laten jij en ik elkaar beloven niet zo iemand te worden.

Esi keek vanaf de grond naar de opzichter en trok een been op om er hard mee naar hem uit te halen. Maar ze bedacht zich. De opzichter was veel sterker dan zij en hij had ook nog een zweep.

Gauw veegde ze de tranen weg die over haar wangen rolden. Zolang ze gevangen werd gehouden, zou ze akelige dingen meemaken. Dat wist ze nu wel na de tocht met de lange en korte mensenrover, de reis naar dit land op het schip, en de dagen hier in het slavendepot.

Ze tilde haar arm op om het zweet op haar voorhoofd af te vegen, maar eenmaal bij haar neus liet ze hem weer vallen. De geur die ze al wel had geroken maar nu heel sterk op haar afkwam, was verschrikkelijk. Net als alle gevangenen van De Arend had zij zich de laatste ochtend in het slavendepot moeten insmeren met een smerig riekende olie. Iedereen had er zo glanzend en gezond mogelijk uit moeten zien op de slavenmarkt.

Esi's blik dwaalde naar haar voeten. Een zweepklap, al van een paar dagen geleden, had een dikke striem achtergelaten.

'Eet je eten op!' had bomba Kofi geschreeuwd toen hij de zweep liet kletsen op haar huid.

Dat ze al gekotst had van de dikke laag olie op de maaltijd,

kon hem n
De Arend i
boord beg
een kleine
stevige po
Na een pa
liggen. De
nog aan di
alsmaar n

Bom
de komm
meester z

'Zoe
den verd
zijn voet

Bom
recht op
en rukte

'Al
wel!' ha

Es
het schi
dende z

Esi wac
nen aa

in een
tussen
ste bod

D
beweg
opges

waren
ze de

kon hem niets schelen. Hij had de taak de gevangenen van De Arend in een paar dagen vet te mesten. Dat was al aan boord begonnen. Matrozen hadden op weg naar dit land met een kleine boot fruit en groente opgehaald van een eiland. In stevige porties kregen de gevangenen het eten opgeschept. Na een paar maaltijden liet haast iedereen het grootste deel liggen. De maag en darmen van geen enkele Afrikaan waren nog aan dit gezonde eten gewend. Niemand had er zin in om alsmaar naar de poepton te moeten lopen.

Bomba Kofi had met een wanhopige blik gewezen naar de kommen die halfvol werden weggeschoven. 'Geen slavenmeester zal scharminkels kopen! Eten, jullie!' schreeuwde hij.

'Zodat jij je deel van het geld krijgt dat aan ons zal worden verdiend,' had Ama tegen hem gezegd en ze had voor zijn voeten gespuugd.

Bomba Kofi hief zijn zweep met twee armen op om die recht op haar lijf te laten neerkomen. Een matroos snelde toe en rukte de zweep uit zijn handen.

'Als jij soms niets wilt verdienen aan deze vrouw... Ik wel!' had de blonde man geroepen.

Esi slikte. Als opgepoetst fruit hadden de Afrikanen van het schip De Arend op de ochtend van de verkoop in de brandende zon op de slavenmarkt gestaan.

Esi wachtte nu maar geduldig af tot ze achter de zwarte mannen aan de steiger op mocht lopen. Het witte huis straalde in een tuin met kleurrijke bloemen in keurige perken. Daar tussen stonden bomen met veel gebladerte. Onder de grootste boom, dicht bij het water, vielen mooie tuinstoelen op.

De monden van de mensen om haar heen kwamen in beweging, maar ze verstond geen woord meer. Ze leek opeens opgesloten te zitten in een vlies, zoals sommige dieren dat waren bij de geboorte. Ze begon op haar vingers te tellen wie ze de afgelopen seizoenen allemaal was kwijtgeraakt:

haar vader en moeder

Lano, Yaa en Ama

haar opa's en oma's

haar ooms en tantes

haar nichten en neven

alle andere dorpelingen
alle Afrikanen die op De Arend hadden gezeten.
En dan nog: Lano's moeder en vader.

Ze sloot haar ogen en zag de gezichten van Lano's ouders voor zich. Sinds ze op De Arend weer met Lano had gelachen, kon ze aan zichzelf toegeven hoe veilig ze zich had gevoeld bij zijn vader wanneer ze met hem het bos in ging. Dat was ook zo geweest bij Lano's moeder. Iedere dag had ze gewacht op het moment waarop zij vlechten in haar haar had gemaakt en daarna trots zei: 'Mijn mooiste meisje.'

Zijn moeder was daarmee gestopt nadat ze Lano 'Jongen' was gaan noemen.

Esi voelde haar wangen weer gloeien. Intussen hoorde ze de stem van Ama.

Sst, Esi. Lano heeft het je vergeven dat je een paar seizoenen minder aardig tegen hem en zijn ouders was. Anders was hij niet van het schip gevlucht om jou en Yaa te redden. Laat me je daarom liever de taal van de kust leren nu wij gevangen blijven zitten. Ik weet zeker dat je daar wat aan zult hebben in het nieuwe land.

Esi hoorde nog hoe de warme stem van Ama deze woorden keer op keer in haar oor fluisterde.

Ze keek op. De witte man in de boot wees naar haar, maar ze kon nog steeds niet horen wat hij zei. In haar hoofd zag ze Ama met grote ogen het ruim van het schip in komen, zich tussen haar en Yaa in wringen en hijgend vertellen dat Lano van het schip was gevlucht.

Ze zuchtte. Ze hoopte maar dat Ama gelijk had gekregen: dat het drinkwaterbootje Lano naar het Afrikaanse strand had meegenomen en hij zich daar meteen uit de voeten had kunnen maken. Wellicht was het hem niet gelukt terug te reizen naar hun dorp, omdat er overal mensenrovers klaarstonden om hem opnieuw te roven. Hopelijk woonde hij in huis bij een lieve oude man of vrouw in een van de dorpen bij het strand.

Esi voelde tranen langs haar wangen lopen. Ze dacht ook aan Yaa. Ze miste hem, maar ze was toch blij dat hij nu niet gevangenzat op een plantage maar dat zijn geest vrij rondzwom in zee tussen de geesten van alle andere Afrikanen die

ook in h
Af
slavens
Af
gespron
A
lichaan
E
Z
in de z
dat nie
e
h
voetbo
l

ook in het woeste water waren terechtgekomen.

Afrikanen die, net als Yaa, ziek waren geworden op het slavenschip en na hun dood in zee waren gegooid.

Afrikanen die weer vrij wilden zijn en zelf in zee waren gesprongen.

Afrikanen die dood waren gemaakt en van wie het lichaam in zee was geworpen.

Esi zuchtte.

Ze hoopte maar dat de geesten van al deze Afrikanen in de zee bij elkaar waren en voor elkaar zorgden. Ze was blij dat niemand meer...

een zweep op hun huid kon laten knallen
hen kon vastbinden zodat hun huid rond de hand- en
voetboei in een storm kapot werd geschuurd
lelijke woorden tegen hen kon roepen.